

TÜRKİYE'NİN COĞRAFI İŞARETLER VE BOLU 24 KASIM 2017

KÜRESELLEŞEN DÜNYADA COĞRAFI İŞARETLER

DR. PINAR NACAĞ
İZMİR TİCARET BORSASI
GENEL SEKRETER YARDIMCISI

Dünyada Coğrafi İşaretler

2050 yılında dünya nüfusu **9** milyara ulaşacak.

165 milyon insan çocuklukta yetersiz beslenmekten muzdarip.

Düşük gelirli insanlar, gelirlerinin **%80**'inini, zenginler ise **%10**'ununu gıdaya harcamaktadırlar.

2100 yılında doğuşta beklenen yaşam süresi 100 yıl. İnsan ömrü uzuyor, sağlıklı olmanın değeri artıyor.

Dünyada Coğrafi İşaretler

Yeterli meyve sebze tüketimi ile yılda **7** milyon hayat kurtarılıyor.

Dünya nüfusunun **%11'i** açlık çekiyor.

Oysa,

1.3 milyon ton gıda çöpe gidiyor. Dünya tarım alanlarının **%30'unda** çöp-gıdalar için üretim yapılıyor.

Dünyada Coğrafi İşaretler

Dünyada **10** tarım işletmesinin **9**'u aile işletmesidir.

Bu işletmeler dünya gıda arzının **%80**'inini sağlamaktadır.

Dünyada üretilen gıdaların **%75**'i sadece **12** bitki ve **5** hayvan türünden elde edilmektedir.

Dünyada Coğrafi İşaretler

Son 40 yılda küresel bazda tarım dış ticareti **%25** arttı.

2030 yılında küresel gıda talebinin **%35** artması bekleniyor.

2050 yılına kadar,

Dünyada protein talebinin **%80** artması beklenmekte,

Dünyada Coğrafi İşaretler

Dünya tarım piyasalarının dinamikleri değişiyor.

Tüketicilerin diyet deseni değişiyor, işlenmiş gıda talebi artıyor,

Tüketici bilinci değişiyor, Tarım ve gıda ürünlerine bakış açısı değişiyor

Tarım/Gıda sektörüne sermaye akışının daha fazla olması bekleniyor.

.

Dünyada Coğrafi İşaretler

Gıda giderek küreselleşiyor.

Endüstriyel gıda modelleri egemenlik kurarken, biyoçeşitlilik kaybı, kaynak tüketim sorunu, çiftçi kayıpları, fiyat dalgalanmaları gibi yükler karşımıza çıkıyor.

Dünyada Coğrafi İşaretler

İşte Bu Nedenle;

Coğrafi İşaretlerin Önemi Artıyor.

Dünyada Coğrafi İşaretler

Coğrafi İşaretler,
Kırsal kalkınmayı ve ekonomik büyümeyi sağlar,
Yerel ürünleri, mikro/aile işletmeleri destekler,
Geleneksel üretim metodlarını korur,
Ürünün değerini artırır,

Dünyada Coğrafi İşaretler

DÜNYADA COĞRAFİ İŞARET SAYISI : 10 000

AVRUPA BİRLİĞİ :

1 407

ŞARAP 1 750

TOPLAM 3 157 (%32)

GELİŞMEKTE OLAN

ÜLKELER : 1 000 (%10)

TÜRKİYE : 229 (%2.1)

AB'de COĞRAFİ İŞARETLER

Birlik üyesi 28 ülkede bu koruma sistemi altında yer alan halen
1407 ürün bulunmaktadır.

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE (AB) COĞRAFİ İŞARETLER

o Hangi Yasal Düzenlemeler

I - 2081/1992- 2082/1992 sayılı tüzükler..

2081 sayılı tüzük “**Tarım ve gıda ürünleri köken adı ve Coğrafi İşaret koruması**”

3 temel amacı gerçekleştirmeye yöneliktir.

1-Tarımsal ve kırsal politika amacı: Burada amaçlanan tarımsal üretimde çeşitlenmeyi özendirmek (tarımsal politika), arz ve talep arasında daha iyi bir denge sağlamak (Pazar politikası) ve az gelişmiş bölge ürünlerinin değerlendirilmesini sağlayarak kırsal gelirin artmasına ve nüfusun yerinde tutulmasına çalışmaktır.

2-Rekabet politikası amacı: Köken adlandırmasından yararlanan ürün üreticileri arasında eşit rekabet sağlamak

3-Tüketici politikası amacı: Tüketicilere en iyi tercihi yapabilmesi için ürünün kökeni ile ilgili açık ve tam bilgi vermek, (**açıklık**) ve bu ürünlerin tüketici gözündeki yerini güçlendirmektir (**inandırıcılık**).

-

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE (AB) COĞRAFİ İŞARETLER

2082/1992 sayılı tüzük

“Gıda maddeleri ve tarım ürünlerinin belirgin özelliklerinin tesciline” ilişkin olup “**geleneksel ürün adı**” ya da «**geleneksel tariflerin**» korunmasını amaçlamaktadır.

AB'de COĞRAFİ İŞARETLER

II- 509/2006 ve 510/2006 sayılı tüzükler

- 510 sayılı Tüzük

Dünya Ticaret Örgütü kararına ve TRIPS kurallarına uygun olarak hazırlanan bu yeni düzenleme ile Avrupa Birliği dışı ülkelere de tescil yolu açılmıştır.

III- 1151/2012 sayılı Tüzük (21 Kasım 2012)

“Tarım ve Gıda Ürünlerine uygulanabilir kalite sistemleri”

Bu yeni tüzük,

hem tarım ve gıda ürünlerinde kaliteyi yükseltmek ve korumayı sağlamak hem de Cİ'de uygulanan mevcut düzenlemeyi daha da güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

“**geleneksel ürün adı**” ya da «**geleneksel tariflerin**» korunmasını düzenleyen hükümler de bu tüzükte yer almaktadır.

AB'de COĞRAFI İŞARETLER

-1151/2012 sayılı Yeni Tüzüğün getirdiği yenilikler

Tescil süreçleri hızlandırılmıştır (İtiraz süresi 6 aydan 3 aya indirilmiştir)

Denetim kurallarına açıklık getirilmiştir.

AB kaynaklı ürünler için PDO ve PGI logolarının kullanımı 4 ocak 2016'dan itibaren zorunlu olacaktır.

Üçüncü ülkelerin ikili anlaşmalarla korunan CI'nin, AB kayıtlarına sokulabilmesi için yasal bir temel oluşturulmuştur

AB logolarının korunmasını finanse etmek için yasal bir düzenleme getirilmiştir..

Üretici gruplarının rolü önemsenmiştir...

Avrupa Birliği'nin bu yeni kalite tüzüğünde üçlü bir koruma sistemi mevcuttur.

Bunlar **“Köken Adı Koruması”**,(PDO) , **“Coğrafi İşaret Koruması”** (PGI) ve **“ Geleneksel Özellik Garantisi”** (TSG) olup, Birlik üyesi 28 ülkede bu koruma sistemi altında yer alan halen 1407 ürün bulunmaktadır.

AB'de COĞRAFI İŞARETLER

-

Üretici gruplarının rolü önemsenmiştir...

Geleneksel ürün adı koruması uygulaması kolaylaştırılmış ve güçlendirilmiştir. Sadece bir

“isim”le tescil mümkün olacaktır.

Geleneksel olabilmek için , pazarda ispatlanan süre

25 yıldan 30 yıla çıkarılmıştır..

AB'de COĞRAFI İŞARETLER

-

Avrupa Birliği'nin bu yeni kalite tüzüğünde üçlü bir koruma sistemi mevcuttur.

Bunlar:

1- “Köken Adı Koruması”,(PDO)

AB'de COĞRAFI İŞARETLER

2-“Coğrafi İşaret Koruması” (PGI)

AB'de COĞRAFİ İŞARETLER

3-Geleneksel Özellik Garantisi” (TSG)

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE COĞRAFI İŞARETLER

ÜRÜN TÜRÜ	İŞARET TÜRÜ			TOPLAM
	PDO	PGI	TSG	TOPLAM
ŞARAPLAR	1 291	459	-	1 750
TARIM ve GIDA ÜRÜNLERİ	629	722	56	1 407
TOPLAM	1 920	1 181	56	3 157

Kaynak: Avrupa Komisyonu DOOR ve Bacchus veri tabanı (30 Eylül 2017)

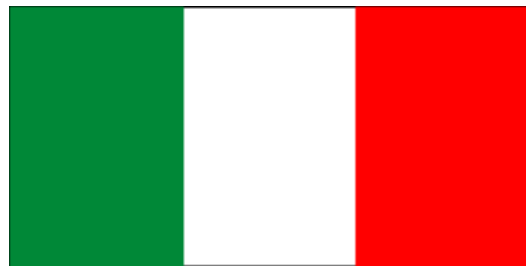
AB COĞRAFİ İŞARETLERİNİN TEMEL ÜRÜN GRUPLARI VE TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIMI

ÜRÜN GRUBU	ÜRÜN SINIFI	TOPLAM	%	PDO	PGI
Taze et ve sakatat	1.1	162	11,5	42	120
Et bazlı ürünler	1.2	169	12,0	36	133
Peynirler	1.3	232	16,5	188	44
Hayvansal kaynaklı diğer ürünler	1.4	44	3,1	33	11
Sıvı ve katı yağlar	1.5	133	9,4	115	18
Taze ve işlenmiş meyve, sebze ve tahıllar	1.6	380	27,0	154	226
Fırın pastacılık ve şekerleme ürünleri	2.4	76	5,4	4	72

AB COĞRAFİ İŞARET SIRALAMASINDA İLK 10 ÜLKE

ÜLKELER	Cİ TOPLAMI	PDO	PGI	TSG	BAŞVURU
İTALYA	293	166	125	2	18
FRANSA	244	102	141	1	22
İSPANYA	194	102	88	4	25
PORTEKİZ	138	64	73	11	3
YUNANİSTAN	105	76	29	-	2
ALMANYA	89	12	77	-	6
İNGİLTERE	69	25	40	4	6
POLONYA	37	8	20	9	4
ÇEK. CUM.	33	6	23	-	1
SLOVANYA	23	8	12	3	-

İ T A L Y A

TOPLAM 293 Cİ
166 PDO
125 PGI

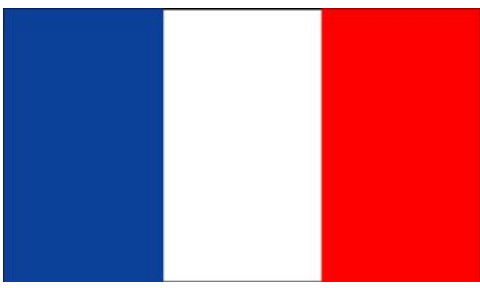
ÜÇ KATEGORİ

1-MEYVE VE SEBZELER 110

2- PEYNİRLER 51

3- SIVI VE KATI YAĞLAR 46

FRANSA

TOPLAM 244 Cİ
102 PDO
141 PGI
1 TSG

İLK ÜÇ KATEGORİ

1- TAZE ET VE SAKATAT 77

2- MEYVE VE SEBZELER 55

3- PEYNİRLER 54

İSPANYA

TOPLAM 194 Cİ
102 PDO
88 PGI
4 TSG

İLK ÜÇ KATEGORİ

1-Meyve ve sebzeler 62

2-Sıvı ve katı yağlar 31

3-Peynirler 28

PORTEKİZ

TOPLAM 138 Çİ

64 PDO
73 PGI
11 TSG

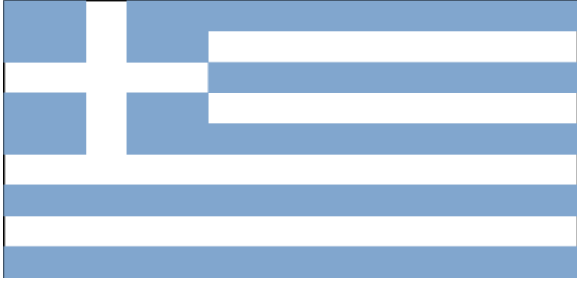
İLK ÜÇ KATEGORİ

1-Et bazlı ürünler 41

2- Taze et ve sakatat 31

3-Meyve ve sebzeler 28

YUNANİSTAN

TOPLAM 105 Cİ

75 PDO
30 PGI
- TSG

İLK ÜÇ KATEGORİ

1- Meyve ve sebzeler 45

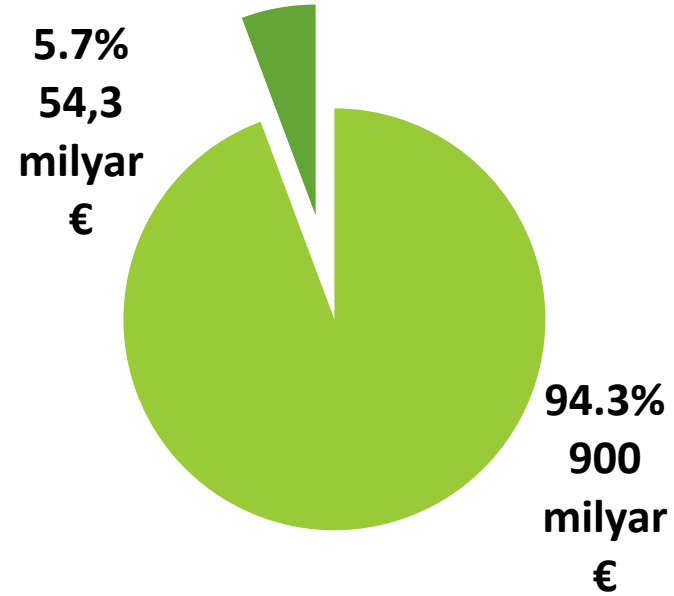
2-Sıvı ve katı yağlar 30

3- Peynirler 21

AB'indeki CI ürünlerin toptan satış değeri: 54,3 milyar €

AB'indeki Gıda ve İçecek Sektörünün satış değeri:900 milyar €

AB'indeki CI ürünlerin toptan satış değerinin:

%56'sı Şarap(31 MİLYAR €)

%29 Tarımsal Ürün ve Gıda(16 MİLYAR €)

%15 Sert Alkollü(8 MİLYAR €)

Bu satış değerinin :

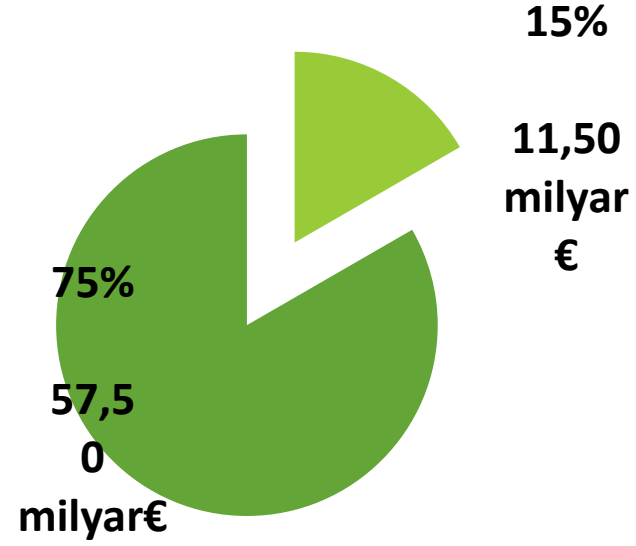
%60'ı üretimin yapıldığı ülkede,

%20'si AB ülkelerinde

%20 ihracat

olarak gerçekleşmiştir.

AB dışına ihraç edilen CI ürünlerinin toplam tutarı: 12 MİLYAR €

AB'İNDE TESCİLLİ COĞRAFİ İŞARETLERİN FİYATI TESCİLLİ OLMAYANLARA GÖRE

2,3 KATI DAHA YÜKSEKTİR!!!!!!!

Şaraplarda değer farkı 2,8

İçeceklerde değer farkı 2,6

Tarım ürünü ve gıdada değer farkı 1,55

AB EKONOMİSİ'NDE COĞRAFI İŞARETLER 2014

FRANSA'DA PEYNİRDE Cİ SEKTÖRÜN CİROSU: 1,6 MİLYAR €

FRANSA TOPLAM

PEYNİR CİROSUNUN %25'i

Cİ'LI PEYNİRLERİN ORTALAMA SATIŞ FİYATI 14,31 KG/€

DIĞER PEYNİRLERİN ORTALAMA SATIŞ FİYATI 8,68 KG/€

FARK + %65

Fransa'da 1300 çeşit peynir var

Tescilli peynir 54.

Üretimden-pazara ideal bir değer zinciri.

**Üretimden-Tüketime ideal bir yönetim
ve ideal iç ve dış denetim modelleri.**

Dünyada Coğrafi İşaretler

SON SÖZ

AB'nin ve Türkiye'nin koruduğu bazı Cİ'lerin karşılıklı tescilinin sağlanmalı.

Türkiye'de Coğrafi İşaret=Tescil algısı yıkılmalı.

Denetim ve Yönetişim Modelleri geliştirmeli ve

Coğrafi işaretli ürünlerin etkili tanıtım ve pazarlamasını ve etkin piyasa yönetimini geliştirilmesini sağlayacak araçlar ve yöntemler geliştirmeliyiz

Ki

Ülke ekonomisi daha çok kazansın,

Yerel değerlerimize sahip çıkalım, koruyalım

ki

Gen kaynaklarımız, Kültürel mirasımız, kadim bilgimiz yarınlara taşınsın.

pinarnacak@itb.org.tr

DİKKATİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM